„Imeli naj bi tako lepe šole, kot mi“

Uspela razstava »Moje darilo hrabremu vietnamskemu ljudstvu za obnovo porušene domovine« v Muzejski zbirki NOB za mladino na Črnučah

Muzejska zbirka NOB za mladino na Črnučah prireja vsako leto razstave likovnih del učencev osnovnih šol. Z njimi vsako leto vnaša v zbirko nekaj svežine in novih zanimivosti, da pridejo na svoj račun tudi tisti, ki večkrat obiščejo prostore muzejske zbirke. *To je zlasti pomembno* za osnovnošolske razrede, ki pod vodstvom prosvetnih delavcev-zgodovinarjev prihajajo v te prostore na svojevrstno zgodovinsko uro. Pravilnost takšnega delovnega načrta vodstva muzejske zbirke dokazuje vsakoletno naraščanje organiziranih obiskov šolske mladine iz občine Ljubljana-Bežigrad, ki so se jim letos prvič pridružili tudi učenci iz osnovnih šol drugih ljubljanskih občin. Obisk se je v 4 letih povečal za 100 %. Poleg odraslih je lani obiskalo že 25 razredov učencev osnovnih šol.

V petek 5. oktobra je bila v tej muzejski zbirki otvoritev IV. razstave risb, ki je sledila lanski razstavi fotografskih šolskih foto-krožkov na temo: Kaj me spominja na NOB. Letošnja razstava, zopet likovna, pa je na temo: **Moje darilo hrabremu vietnamskemu ljudstvu za obnovo porušene domovine.** Ideja za to temo je nastala ob letošnjem pariškem podpisovanju pogodbe za mir v Vietnamu, ki pa žal še vedno ni prinesla miru. Takrat je bilo povsod v svetu veliko upanja, da bo končno le zavladal mir v tem delu sveta in sleherni, ki je kdaj preživel vojno, razdejanje ali lakoto je pomislil, kako bi pomagali hrabremu vietnamskemu ljudstvu.

In kako to željo izražajo naši pionirji, osnovnošolci? Njihove misli in želje prenešene na papir z barvicami in svinčniki, nam nudijo vpogled v njihovo dojemanje posledic vojnih strahot. Vidimo in slutimo kakšne predstave ima o tem pionir iz Šmartnega pod Šmarno goro, ki je čez cel list narisal štruco kruha. Ali si lahko predstavljamo kaj je imel v mislih pionir iz Brezovice, ki je napravil in odtisnil lep linorez prepletajočega se žitnega klasja? (zanj je dobil dvojno nagrado). Pionirka iz Savskega naselja v Ljubljani je narisala veliko šolo in tovarno, poleg pa napisala: Vietnamskim otrokom želim, da bi se šolali v tako lepih šolah kot mi in se v miru učili; njihovim staršem pa želim, da bi delali v velikih tovarnah.

Od 45 osnovnih šol v petih ljubljanskih občinah je na razstavo poslalo risbe 14. šol. Ker so takšne razstave doslej zajemale le os. šole iz občine Ljubljana-Bežigrad je tudi takšen rezultat zadovoljiv. Poslanih je bilo 127 risb, za razstavo pa jih je bilo odbranih 70.

Odbor muzejske zbirke za mladino vsako leto najboljša likovna dela tudi nagrajuje. Letos je pripravil 25 nagrad — hranilnih knjižic z naložbo po 100.— din, ki jih je ob slovesni otvoritvi razstave nagrajencem podelil predsednik Republiškega koordinacijskega odbora za pomoč žrtvam imperialistične agresije, Franc Leskošek-Luka. Avtorji vseh razstavljenih risb pa so za sodelovanje dobili knjižico »Iz boja junaške Ljubljane«, ki jo je v preteklem letu izdala in založila Muzejska zbirka.

Kratkemu, a prisrčnemu programu, ki so ga ob slovesni otvoritvi razstave izvajali učenci Glasbene šole Franca Šturma, pod vodstvom dirigenta Sombolca in učenci osnovne šole narodnega heroja Maksa Pečarja iz Črnuč, so prisostvovali vsi nagrajeni učenci in mnogi predstavniki osnovnih šol, med katerimi je bilo zlasti veliko število ravnateljev.

Otvoritve pa se je udeležil tudi ravnatelj Muzeja ljudske revolucije Slovenije Anton Avsec. Poleg razstave si je, tako kot mnogi drugi, ogledal tudi razstavljene eksponate muzejske zbirke in pohvalil ureditev zbirke. Zlasti mu je bila zanimiva razlaga razstavljenih foto dokumentov, posneta na magnetofonske trakove, ki pa jo je mogoče poslušati le prek telefonskih slušalk, montiranih v zbirki.

Obiskovalci razstave so v knjigo vtisov zapisali mnogo pohvalnih besed. Že prvi dan si je razstavo ogledala tudi večja skupina pionirjev z Reke.

Muzejsko zbirko in razstavo si je mogoče ogledati še ves mesec oktober, skupine se morajo poprej priglasiti ZZB NOV občine Bežigrad, ki preskrbi vodiča. Vsem, ki jih zbirka zanima, sporočajo, da je razstavljenega nekaj novega orožja, ki so ga uporabljali partizani. Razstavljen je puškomitraljez, dve brzostrelki ter avstrijska in francoska puška; orožje je posodil muzej ljudske revolucije v Ljubljani.

S. KOMAN

MILENA GOSNAR RAVNATELJICA ŠOLE NA ČRNUČAH

Občinska skupščina je imenovala Mileno Gosnar za ravnateljico osnovne šole Maksa Pečarja na Črnučah. Dosedanji ravnatelj Stane Stemberger je prosil za razrešitev, ker odhaja na novo delovno mesto.

BEŽIGRAD PRED DESETIMI LETI

7-LETNI NAČRT NAŠE OBČINE

»V prihodnjih sedmih letih je predvidena rekonstrukcija in modernizacija velikega dela bežigrajske industrije, ki ima predvsem značaj lahke predelovalne industrije, zaradi česar se lahko zelo hitro prilagaja zahtevam trga. Prav zaradi tega je izredno rentabilna in ima vse možnosti za nadaljnji razvoj in povečanje proizvodnih zmogljivosti, kakor *tudi plasman svojih proizvodov.*

Za postopno obnavljanje in modernizacijo bežigrajske pretežno predelovalne industrije bomo v naslednjih letih potrebovali okrog 5 milijard dinarjev, ki jih bomo morali delno ustvariti sami, delno pa dobiti kot dolgoročna posojila pri narodni banki.«

VPISOVANJE POSOJILA

»Prve dni vpisovanja ljudskega posojila za obnovo porušenega Skopja se je tej širokogrudni in vsejugoslovanski akciji odzvalo v naši občini 10 tisoč 38 občanov, ki so skupaj vpisali za nad 100 milijonov posojila. V gospodarskih organizacijah in posameznih krajevnih skupnostih pričakujejo, da se bo ta znesek *v prihodnjih dneh še znatno zvišal.«*

JEDRSKI REAKTOR

»Teren pri Podgorici, kjer bo zrasel jedrski raziskovalni center, smo začeli odkrivati že avgusta meseca. Pred kratkim so delavci gradbenega podjetja Obnova začeli tudi betonirati temelje za stavbo, v katero bomo vgradili reaktor. To je prostor v trikotniku med vasmi Beričevo, Podgorica in Pšata, dobrih 600 m severno od Save, kakih 12 km od Ljubljane. Za gradnjo in opremo reaktorskega raziskovalnega centra smo dobili milijardo dinarjev zveznih in 400 milijonov republiških sredstev. 200 tisoč dolarjev pomoči pa bomo dobili iz posebnega sklada ameriške atomske komisije *»Atomi za mir«, ki je namenjen* kot pomoč jedrskim centrom v izgradnji.«

ŠOLSTVO NA BOLJŠI POTI

»Obiskali smo predsednika sveta za šolstvo občine Ljubljana-Bežigrad Slavka Oblaka. V zvezi s problemi in nalogami, s katerimi se v občini že več let bore, smo mu zastavili nekaj vprašanj.

»Letos se nam je po več letih prvič posrečilo pouk v osemletkah uskladiti tako, da je v dveh izmenah (razen enega oddelka v šoli Mirana Jarca), in ne v treh, kot je bil prejšnja leta kar pogosten pojav. Pri tem smo naleteli na precej nerazumljiv odnos staršev do naših ukrepov. Prej so negodovali nad tremi izmenami, zdaj pa jim ni prav to, da morajo njihovi otroci menjati učiteljice in šolo, ne ozirajo pa se na to, da so prej njihovi otroci morali hoditi v *šolo preko najprometnejših cest in bili* zaradi treh izmen pouka močno utrujeni, zaradi neugodnega časa pouka.«

STIHIJSKI RAZVOJ

»Prav precej opazimo, da se telesna kultura ni razvijala načrtno. Posamezni predeli občine so brez telesno-kulturnih organizacij, novih je vzniklo malo, sestav članstva pa je nezadovoljiv. V društvih je premalo mladincev, mimo ženske košarkarske vrste Partizana Ježice pa so mladinke takorekoč prava redkost med članstvom naših organizacij. Tudi o resničnem sistematičnem delu, o množičnosti in trdnih načrtih razvoja, je kaj malo sledu. Res, da je za to potrebna materialna osnova: telovadnice, *igrišča, finančna sredstva. Ko pa* iščemo vzroke, ki zavirajo napredek telesne kulture, pa slej ali prej pridemo tudi do ovir subjektivnega značaja.«

BELINKA MED NAJUSPEŠNEJŠIMI

»Z dograditvijo železniškega prelaza se je začelo gospodarsko življenje za Bežigradom razvijati še hitreje. Ne samo ob Titovi cesti, temveč tudi v obrobnih predelih, se je gospodarsko življenje v letošnjem letu hitreje zavrtelo. Med najuspešnejšimi tovarnami izven centra Bežigrada je nedvomno tovarna Belinka, ki je sedaj v rekonstrukciji. Belinka je edina tovarna v državi, ki proizvaja ogljikov peroksid v vseh koncentratih *in ga prodaja skupaj z ostalimi* izdelki več kot 400 gospodarskim organizacijam v naši deželi.«

Zbor občanov

10. oktobra 1963

KRAMLJANJE O VZGOJI

PEDAGOGI

Človek, ki si je nabral življenjska izkustva, izobrazbo in zna vse to posredovati onemu, ki tega še nima, je vzgojitelj. Pravimo mu tudi pedagog. To besedo dandanes često izgovarjamo, pomeni pa v najsplošnejšem pomenu vzgojitelja. Izraz izhaja iz grških besed »pais, paidós« — deček, dečka in »ago« — vodim, torej »vodim dečka«; paidagogós (pedagog) je bil pri starih Grkih voditelj dečka — najčešče kak izobražen suženj — ki je vodil dečka v šolo in nasploh skrbel zanj v vsakdanjem življenju. V ožjem pomenu besede označuje izraz »pedagog« profesorja ali študenta pedagogike, znanstvenika, ki preučuje pedagoško znanost ipd., v splošnem pomenu pa roditelje, ki vzgajajo svoje otroke, učitelje v šolah, mojstre v učnih delavnicah, poklicne vzgojitelje v dijaških in vzgojnih domovih ipd. Pedagogika je znanost o vzgoji doraščajočega rodu za njegovo bodočo vključitev v družbeno življenje, vzgoja pa je direktno, aktivno, zavestno, smotrno in načrtno vplivanje odraslih na naraščaj. Ti odrasli, ki vplivajo na naraščaj in prenašajo nanj izkustva, ki jih je nabrala človeška družba v svojem razvoju do današnjih dni, pa so — pedagogi.

Če pravimo: »Ta oče je dober pedagog,« mislimo, da zna oče dobro vzgajati svoje ortoke. Vsako slabo, nepravilno ravnanje z otrokom, ki se kaže v nesmiselnem, surovem telesnem kaznovanju, tepenju, lasanju, brcanju ipd., v zmerjanju in žaljivem zasramovanju ter tudi v jemanju dobrin, ki so potrebne zdravju (da mu ne damo večerje, da mu kratimo spanje ipd.) označujemo *kot nepedagoške postopke, ki so mladi* osebnosti brez dvoma v veliko telesno in duševno škodo. Nepedagoško je tudi ravnanje, če pustimo otroku preveč svobode, če ga slabo nadzorujemo, če ga razvajamo, če mu pustimo, da dela, kar hoče, če ne kontroliramo, s kom se druži, kam hodi, kaj bere itd.

Nešteto je momentov, ki nas opozarjajo na pozitivno ali negativno pedagoško ravnanje z otroki in mladostniki doma, zunaj doma na dvorišču, cesti ali javnem prostoru, v šoli, v delavnici ipd. Za roditelje je nujno, da so najboljši pedagogi, saj navajajo otroka že od mladih nog na pravilne odnose v družbi, vzgajajo jim pozitivne higienske, socialne in delovne navade, od njih je v veliki meri odvisno, kako se razvijata otroku mišljenje in govor, a tudi oblikovanje značaja je rezultat dobre in pravilne domače vzgoje. Prav tako pa je potrebno, da so dobri pedagogi vsi odrasli, ki kakorkoli prihajajo v življenju v stik z mladimi ljudmi, npr. na cesti, v vozilih, v javnih prostorih, na prireditvah itd.

Kakor za naravne vzgojitelje, to je starše, velja tudi za poklicne vzgojitelje, to je učitelje, profesorje in vzgojitelje v domovih, da morajo biti dobri pedagogi, če želimo, da bo rasla naša mladina v zdrave, vzgojene osebnosti. *Biti dober pedagog bodi ideal vsake od*rasle osebe, ki lahko vpliva pozitivno na mladega človeka!

Vsakega dobrega pedagoga odlikuje pedagoški eros: »Pedagoški eros« pomeni vzgojiteljevo ljubezen do otroka, ne glede, kdo je, kaj je, čigav je, kakšen je ali od kod prihaja — otrok je! Prav zato je vreden naše ljubezni! Pedagoški eros je najvišja odlika vsakega pedagoga, ker brez ljubezni do mladega človeka ne more biti pravih uspehov pri njegovem težkem vzgojnem delu. Treba pa je takoj poudariti, da mora biti to pametna ljubezen, to je ljubezen, ki pozna mero, ne slepa, »opičja« ljubezen, ki otroku vse dopušča, ga razvaja in mu ne zna oblikovati tistih zavor, ki so človeku za uspešno vključitev v človeško družbo neobhodno potrebne. Človeka je treba navajati že od najmlajše dobe, da se bo znal obvladati, kar bo njemu samemu v dobro, okolici, v kateri živi, pa v korist. V tem smislu govorimo o vzgoji k socializaciji, brez katere si ne moremo misliti zadovoljivih odnosov v človeški družbi. Pedagoški eros izhaja iz želje in vzgojiteljeve potrebe, da razvije in oplemeniti gojenčevo osebnost zaradi njega samega, zaradi vrednosti, ki se z vzgojo aktualizira v njegovem duhovnem življenju, a tudi zaradi vzgojitelja samega, da si pridobi priznanje v svoji pedagoški funkciji.

Poudarili bi predvsem tri osnovne značilnosti vzgojiteljskega poklica. To je lep poklic, saj gre za oblikovanje otrok iz mladostnikov, najlepših bitij, ki jih ima človek, družba in za katere je treba poskrbeti, da bodo v lepoti telesno, duševno in duhovno izoblikovani. To je odgovoren poklic: oblikujemo mlade ljudi za jutrišnjo vključitev v družbeno življenje, ko bodo prevzeli od nas naše dolžnosti in naloge na političnem, gospodarskem, socialnem in kulturno-prosvetnem področju in nadaljevali naše delo v dobro našega naroda in družbe. To je težek poklic: oblikujemo mlade ljudi, ki se šele razvijajo in spreminjajo, ki so z vsakim dnem drugačni in jih je treba razumeti, a jih vendarle tako voditi skozi njihovo mlado življenje, da bodo rasli k samostojnosti — do tiste stopnje razvoja, ko bodo lahko sami vplivali na svoj lastni razvoj. To, pripeljati jih do te stopnje, je pravzaprav glavni smisel dejavnosti, ki smo ji dali ime vzgajanje.

Vse navedeno zahteva od vsakega vzgojitelja, da se globoko zamisli v svoje zmožnosti, v svoje posebnosti čustvovanja, v svoje življenjske navade in razvade, v svojo govorico in dejanja itd., saj bo otroku pomemben zgled bodisi v družini, v šoli ali v delavnici, na cesti ali na prireditvi, bodisi v različnih življenjskih situacijah in s tem mladi osebnosti tudi takrat, kadar ne bo stopil z njim neposredno v pedagoški kontakt, najpomembnejši učitelj. Kakršni smo mi, takšni bodo naši otroci!

Fran Milčinski je v »Ptičkin brez gnezda« zapisal, da imeti otroke ni nikaka zasluga staršev, pač pa jih vzgojiti v dobre člane človeške družbe — to pa *je njihova zasluga! Ta nazor naj* bo naše najvažnejše vzgojno vodilo!

PROF. ALBIN PODJAVORŠEK